

Tertialrapport 2021

Varbergs kommun

VARBERGS
KOMMUN

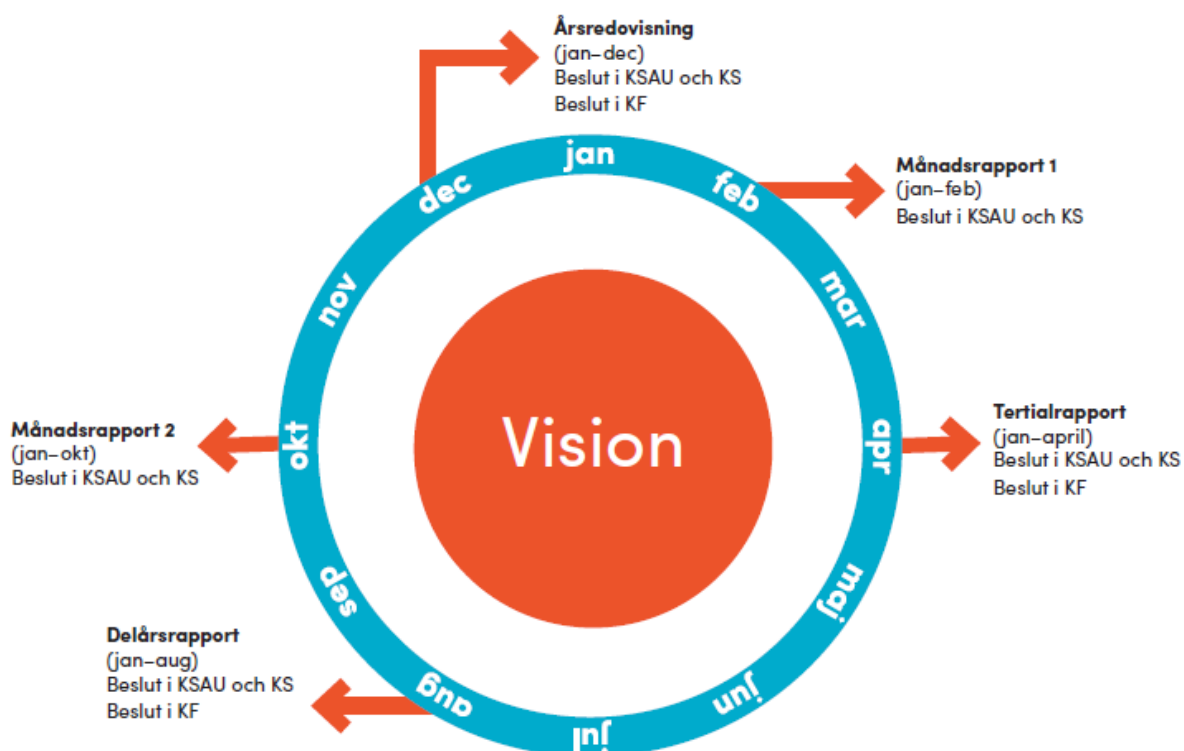
Innehållsförteckning

INLEDNING	2
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	3
ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING.....	3
VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING.....	4
HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE.....	5
BALANSKRAVSRESULTAT	6
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN.....	7
DRIFTS- OCH INVESTERINGSREDOVISNING	10
DRIFTSREDOVISNING	10
INVESTERINGSREDOVISNING	14
EKONOMISK REDOVISNING	16
RESULTATRÄKNING	16
BALANSRÄKNING	17
VERKSAMHETSBERÄTTELSE	18
KOMMUNFULLMÄKTIGE	18
KOMMUNREVISIONEN.....	18
VALNÄMNDEN	18
ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN	18
KOMMUNSTYRELSEN	18
FÖRSKOLE- OCH GRUNDSKOLENÄMNDEN	18
UTBILDNINGS- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN	19
SOCIALNÄMNDEN	19
BYGGNADSNÄMNDEN.....	20
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN	20
HAMN- OCH GATUNÄMNDEN	20
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	21
SERVICENÄMNDEN	21
KOMMUNENS BOLAG	21
BILAGA 1	23

Inledning

Systematisk uppföljning och analys är en central och viktig del i kommunkoncernens arbete. Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal. Kommunstyrelsen ansvarar i sin tur för att sammanställa och rapportera till kommunfullmäktige utifrån budget och prioriterade mål samt övrigt som är av risk och väsentlighet utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämnder och styrelser. Vid behov kompletteras rapporteringen med dialogsamtal mellan kommunstyrelsens arbetsutskott och nämnds-/bolagspresidium samt förvaltnings-/ bolagsledning.

Kommunens uppföljningsprocess åskådliggörs i årshjulet nedan. Gemensam uppföljning sker vid fem tillfällen per år: månadsrapport efter februari och oktober, tertialrapport efter april, delårsrapport efter augusti och årsredovisning efter årsslutet.

Årets uppföljningsrapporter har en gemensam grundstruktur men skiljer sig åt i omfattning och fokus. I tertialrapporten beskrivs verksamhetens utveckling och ekonomiska ställning genom fokus på händelser av väsentlig betydelse samt drift- och investeringsredovisning. I avsnittet väsentliga personalförhållanden lämnas en analys kring sjukfrånvaro och arbetsskador och tillbud. Rapporten avslutas med verksamhetsberättelser från nämnder och bolag.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Det allmänna läget

I november förra året tog fullmäktige beslut om budget för 2021 med påföljande planeringsår. Arbetet inför beslutet bedrevs i en tid med stor ekonomisk osäkerhet där den pågående pandemin gav osäkra planeringsförutsättningar bland annat utifrån den samhällsekonomiska utvecklingen och takten på befolkningstillväxten i kommunen.

Även om pandemin inte är över så ser den ekonomiska återhämtningen ut att gå snabbare än vad som tidigare förutspått vilket påverkar kommunen positivt med starkare skatteintäkter. Samtidigt kvarstår många av de utmaningar som identifierats sedan tidigare men som hamnat i skymundan för pandemin. Utmaningarna består av ekonomisk avmattning, stor befolkningsökning och förändrad demografi med större andel äldre.

I takt med att pandemin klingar av kommer nya utmaningar visa sig då effekter av uppskjuten vård, distansundervisning och andra uteblivna insatser behöver tas om hand av en organisation som kämpat med att hantera den annorlunda och akuta situation som pandemin har inneburit.

Prognos och avstämning mot finansiella mål

Enligt beslutad budget behöver kommunens resultat för 2021 uppgå till 73 mnkr för att de finansiella målen (resultat och soliditet) ska uppnås. Helårsprognosen efter det första tertialet är ett resultat på 294 mnkr vilket innebär att målen väntas uppnås. Den enskilt största positiva avvikelser mot budget är den bokföringsmässiga intäkten på 155 mnkr som uppstår när Trafikverket överläter den nya Getteröbron till kommunen. Merkostnaderna kopplade till pandemin förväntas bidra till ett budgetmässigt underskott på socialnämnden och är den största förklaringen till den negativa prognosen på 50 mnkr för nämnden. Bedömningen är att staten inte kommer ersätta kommunerna för dessa merkostnader utan att det får hanteras inom ramen för den kompensation som utbetalades 2020 och då bidrog till ett stort överskott för kommunen.

Att redovisa ett genomsnittligt resultat på 135 mnkr (det finansiella resultatmålet) är en förutsättning för att kunna investera i genomsnitt 500 mnkr per år. Investeringsprognosen för 2021 uppgår till 589 mnkr vilket är något lägre än budget.

Stadshuskoncernen prognosticerar ett resultat för året på 205 mnkr vilket är 61 mnkr högre än det budgeterade resultatet. Den positiva avvikelser mot budget förklaras främst av försäljning av fastigheter inom Varbergs Bostads AB. Koncernen har inga aggregerade finansiella mål utan respektive bolag styrs mot resultat och soliditet i respektive ägardirektiv.

Verksamhetens utveckling

Den rådande pandemisituationen präglar fortfarande kommunkoncernens verksamheter men den akuta situation som sågs under våren 2020 har istället övergått till att hantera vaccinering, minimera smittspridning och planera för att hantera den verksamhetsskuld som uppstått. Årets första uppföljning mot kommunfullmäktiges mål görs i kommande delårsrapport och visar då i vilken utsträckning som nämnder och bolag har kunnat följa upp det goda arbete som skett under det första året av målperioden.

Väsentliga personalförhållanden

Tertialrapportens personalavsnitt har fokus på sjukfrånvaro och arbetsskador. Som en följd av pandemin steg sjukfrånvaron kraftigt i inledningen av 2020 och den relativt höga nivån kring 8 % kvarstår men väntas minska under året.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Samhällsekonomisk utveckling

Sveriges kommuner och regioner (SKR) lämnar under året prognoser kring den samhällsekonomiska utvecklingen och tar fram budgetförutsättningar som landets kommuner kan använda i sitt planerings- och uppföljningsarbete. Den senaste prognosen över skatteunderlagets utveckling lämnades i slutet av april genom cirkulär 21:20. I den ekonomirapport som SKR publicerade i början av maj ges även en mer utförlig beskrivning av den samhällsekonomiska utvecklingen. SKR beskriver i de två rapporterna att ekonomin befinner sig i en återhämtningsfas både globalt och i Sverige, detta trots omfattande restriktioner och vågor av hög smittspridning. Under 2021 beräknas konjunkturen stärkas allt snabbare och prognosen för svensk BNP-tillväxt är dryga 3 procent, vilket innebär att nedgången under 2020 hämtas igen. Tillväxten förväntas i hög grad drivas av att hushållens konsumtion ökar inom de sektorer som under pandemin drabbats hårdast av införda restriktioner. Antalet arbetade timmar kommer att öka, dock utan att sysselsättningen ökar i samma omfattning. Det är istället färre korttidspermitteringar och minskad sjukfrånvaro som förväntas leda till fler arbetade timmar. SKR menar att det kommer dröja flera år innan arbetsmarknaden har återhämtat sig efter pandemin och lågkonjunkturen förväntas ebba ut först 2024.

Överskottet för kommunerna blev drygt 35 mdkr år 2020. Ett överskott som motsvarade 5,7 procent av skatter och generella statsbidrag. SKR menar att även åren fram till 2023 ser förhållandevis ljusa ut för landets kommuner. De tillfälliga tillskotten av generella statsbidrag kommer att fasas ut, men samtidigt prognostiserar SKR en bra utveckling av det reala skatteunderlaget. Osäkerheten är emellertid fortsatt stor kring pandemins utveckling och den eventuella verksamhetsskuld som kan ha upparbetats.

Kommunsektorns långsiktiga utmaningar kvarstår. Att ekonomin för närvarande är stark är en följd av de stora tillfälliga tillskotten från staten och den i övrigt unika situationen. SKR menar att det nu är tillfälle att genomföra åtgärder och satsningar som effektiviserar verksamheten och håller tillbaka kostnadsökningarna på sikt.

Förändrad beräkning av kommunsektorns pensionsskuld

Styrelsen för SKR beslutade i april att anta det förslag till förändringar i RIPS (Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld) som RIPS-kommittén tagit fram. Beslutet innebär att nya parametrar över livslängden används i pensionsskuldberäkningarna för kommuner och regioner. Sektorn går från att använda Finansinspektionens antagande till att i stället skatta parametrarna utifrån sektorns eget bestånd. Detta får till följd att beräkningarna nu baseras på högre livslängder och att den beräknade pensionsskulden därmed ökar. I genomsnitt bedöms ökningen ligga på cirka 4 procent i kommuner och cirka 5 procent i regioner.

Sammantaget blir det en betydande engångsökning av pensionsskulden i sektorn under 2021, cirka 22 miljarder kronor, när det nya livslängdsantagandet tillämpas i beräkningarna. Det blir även en viss ökning framöver av kostnaden för pensionsintjänandet, då den högre livslängden gör att åtagandet ökar.

Händelser av väsentlig betydelse

Fortsatt stor påverkan på verksamheten till följd av pågående pandemi

Kommunens verksamhet har under perioden fortsatt påverkats av den pågående pandemin och en omfattande smittspridning i länet. Organisationen har på olika sätt anpassat och ställt om verksamheten för att möta förändrade behov och krav. Resurser har allokerats för ledning och samordning av kommunens gemensamma pandemiarbete, ökat kommunikationsbehov internt och externt samt samordning av vaccinationsarbetet i kommunen. Inom flera områden konstateras också minskade intäkter för kommunen till följd av bland annat minskat antal besökare och inställda evenemang. Beslut har också fattats om fortsatta avgiftsbefrielser, i syfte att underlätta för det lokala näringslivet under rådande omständigheter.

Inom vård och omsorg konstateras ökade behov, hög sjukfrånvaro, ökat personalbehov, hög arbetsbelastning och ökade kostnader till följd av pandemin. Arbetet med att vaccinera patienter inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården har pågått under perioden och krävt omfattande resurser vilket även påverkat den ordinarie verksamheten och arbetsbelastningen.

Under perioden har elever i årskurs 7-9 haft en kombination av när- och distansundervisning, vilket varit ett led i att minimera smittspridningen. Inom gymnasieskolan har undervisningen gått från distansundervisning till ökad grad av närundervisning. Målsättningen har varit att öka närundervisningen främst för årskurs tre för att underlätta för avgångseleverna att klara kunskapskraven och kunna få gymnasieexamen. Campus Varberg och vuxenutbildningen bedriver största delen av undervisningen på distans.

Risken för smittspridning och de rekommendationer som ansvariga myndigheter gett angående social distansering och distansarbete har fortsatt ställt krav på ökad grad av digitala arbetssätt och mötesformer samt distansarbete inom de verksamheter där det är möjligt. Detta gäller både inom kommunen och i relation till invånare och externa aktörer. Antalet fysiska besök har begränsats och ökat antal digitala möten har genomförts.

Fortsatt verksamhetsutveckling trots pågående pandemi

Trots påverkan av den pågående pandemin pågår effektivisering och utveckling av verksamheten inom flera områden. Fokus i flera verksamheter ligger på att utveckla processer och arbetssätt i syfte att förbättra service och tillgänglighet för kommunens olika målgrupper. Detta för att kunna möta en ökad efterfrågan men också för att kunna möta en ökad ärendemängd till följd av att kommunen växer. Digital utveckling pågår inom samtliga verksamheter och är en viktig del i utvecklingsarbetet och nya IT-system möjliggör för flera digitala tjänster.

Omställning för att möta ökat behov av individuella stödinsatser

Inom flera verksamheter ses ett ökat behov av individuella stödinsatser och att målgruppen personer med samsjuklighet ökar. Allt fler personer har behov av omfattande insatser från flera delar av kommunens verksamhet. Inom vård och omsorg har behovet av boendeplatser med särskild service enligt LSS ökat kraftigt. Antalet familjehemsplaceringar har också ökat. För att möta behoven pågår omställning för att tillskapa fler boendeplatser enligt LSS, psykiatriboende, korttidsplatser samt även samsjuklighetsplatser.

Inom grundskolan kommer en resursskola att inrättas med start höstterminen 2021 för att stärka organisationen ytterligare för de elever som har omfattande behov av individuella stödinsatser. Resursskola är en benämning som används för skolor som har begränsat sitt mottagande till elever i behov av särskilt stöd, där elevgrupperna är små och personaltätheten hög. Resursskolan ska genom flexibla och varierande lärmiljöer bidra till att möta elevernas olika behov så att de kan utvecklas och lära utifrån sina egna förutsättningar.

Planering och genomförande för en växande kommun

Kommunens större exploateringsprojekt löper i stort enligt plan. Arbetet med projektet Västerport fortgår och arbete med planeringsdirektiv för norra Västerport pågår som ett delprojekt. Det pågående genomförandet av detaljplan för Holmagärde har löpt på väl och tilldelning av markområden till intresserade företagare pågår. Under året väntas också flera tomtförsäljningar inom området. Ett flertal detaljplaner har också påbörjats, bland annat i Träslövsläge, Nygård och Lahall. Planprogram för Gamla Köpstad och Östra Träslövsläge har godkänts och arbete med planprogram för Himle pågår. Arbetet med försäljning av tomter i Apelviken har fortsatt under början av året och ett antal försäljningar väntas genomföras under året.

Planeringen för en ny tågstation i Värö pågår och en gemensam avsiktsförklaring om att genomföra projektet har tecknats med Trafikverket och Region Halland, vilket bedöms vara en viktig milstolpe. I nuläget inväntas beslut kring placering av stationen.

Sanering av kvarteret Renen fortgår enligt plan. Återställning av området och gatan efter den termiska saneringen startade vid årsskiftet och har pågått under våren. Återställningen omfattar VA-ledningar, elledningar, lyktstolpar, gata och grönområden. Undersökningar är genomförda och avgränsning av åtgärdsområde för den sista etappen av saneringen är klar. Även sluttäckning av Lassabackadeponin pågår. Kostnaderna för deponins sluttäckning täcks av den avsättning som gjordes 2018.

Balanskravsresultat

Till god ekonomisk hushållning hör att intäkterna ska vara större än kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen ska återställas under de närmaste tre åren.

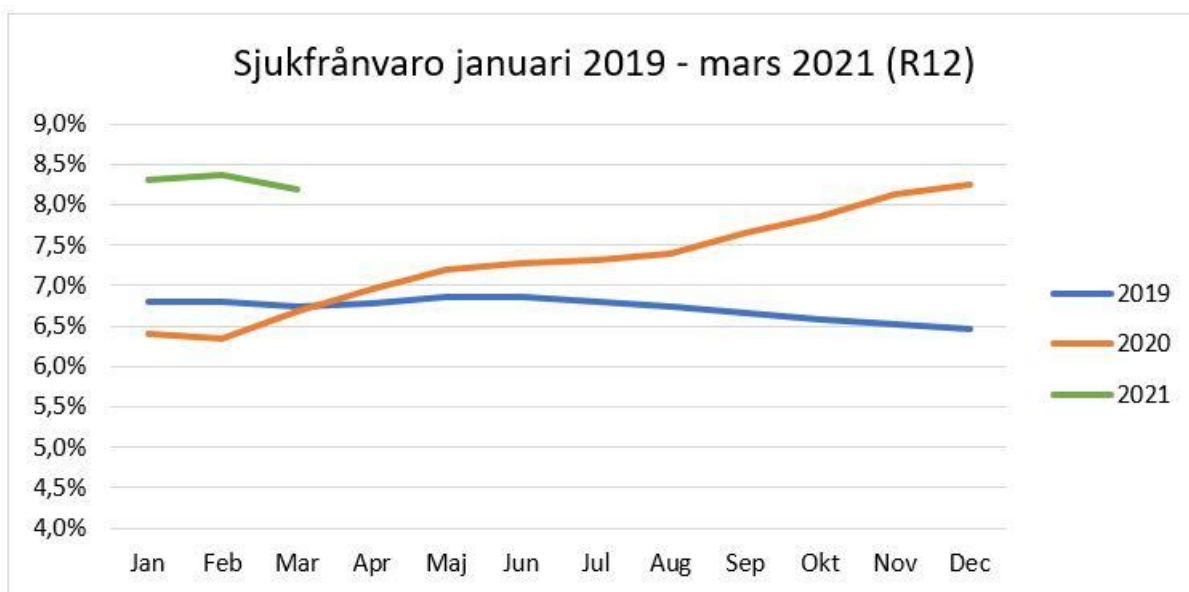
För att uppnå god ekonomisk hushållning har Varbergs kommun för 2021 budgeterat ett resultat på 72 mnkr. Prognosen för helåret visar att kommunen klarar balanskravet och då främst tack vare resultatföring av Getteröbron och högre skatteintäkter än budgeterat.

mnkr	Årets prognos
Årets resultat	293,8
Realisationsvinster	-21,6
Resultat efter balanskravsjustering	272,2
Medel till resultatutjämningsreserv	-14,0
Balanskravsresultat	258,2

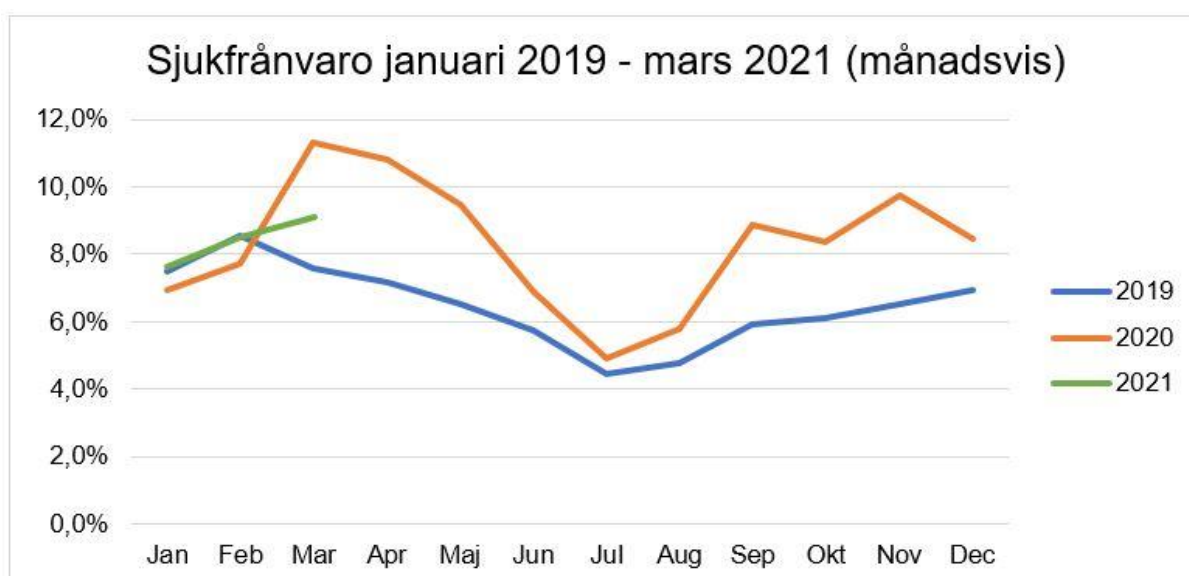
Väsentliga personalförhållanden

Sjukfrånvaro

När sjukfrånvaron för 2020 summerades uppgick den totalt till 8,2 procent. Sjukfrånvaron påverkades starkt av pandemin, vilket framgår av helårsrapporten för 2020. I februari 2020, månaden före pandemins konsekvenser blev märkbara i Varberg, var sjukfrånvaronivån nere på 6,3 procent. Sjukfrånvaron (genomsnitt rullande tolv månader, R12) har under årets tre första månader varit mellan 8,2 och 8,4 procent.

Den totala sjukfrånvaron för respektive månad var i januari och februari i år i nivå med sjukfrånvaron 2019, men något högre än 2020. I mars var sjukfrånvaron högre än i mars 2019, men klart lägre än mars 2020. Beaktat sjukfrånvarons utveckling under 2020, och de signaler om lägre sjukfrånvaro som observeras 2021 jämfört med 2020, är det sannolikt att sjukfrånvaron (R12) kommer att minska under året.

Det är fortsatt så att den stora skillnaden i sjukfrånvaron jämfört med tidigare år är den höga andelen korttidsfrånvaro, sjukfrånvaro som är upp till 14 dagar. Detta är även den

sjukfrånvaro som sjuklönemässigt är mest kostsam för arbetsgivaren. När det gäller lång sjukfrånvaro finns flera studier som visar att chansen för återgång i arbete minskar markant efter 90 dagars frånvaro. Det är därför viktigt att följa utvecklingen av lång sjukfrånvaro, vilket definieras som sjukfrånvaro som är 60 dagar eller längre. Av följande tabell framgår att det än så länge inte går att utläsa några större förändringar i den långa frånvaron när de tre första månaderna jämförs med tidigare år.

R12	Sjukfrånvaro 1-14 dagar (kort)			Sjukfrånvaro >59 dagar (lång)		
	Januari	Februari	Mars	Januari	Februari	Mars
2019	3,7 %	4,3 %	3,5 %	2,9 %	2,9 %	2,8 %
2020	3,5 %	3,7 %	7,0 %	2,6 %	2,7 %	2,8 %
2021	3,7 %	4,6 %	5,1 %	2,9 %	2,9 %	2,7 %

Det är dock viktigt att observera att siffrorna i tabellen ovan behöver brytas per förvaltning och verksamhet. I nämndernas rapportering framträder en bild av att korttidsfrånvaron ligger bakom den högre sjukfrånvaronivån i människonära arbeten, eller så kallade kontaktyrken. I verksamheter där arbete kan utföras på distans verkar korttidsfrånvaron ha minskat, samtidigt som långtidsfrånvaron har ökat. Det sistnämnda kan vara ett tecken på den utmaning som kan finnas i att bedriva ett framgångsrikt rehabiliteringsarbete när arbete utförs på distans.

De flesta förvaltningar har en sjukfrånvaro som är högre än tidigare år, men har samma utveckling som kommunen i stort. Det finns dock undantag, där exempelvis miljö- och hälsoskyddsförvaltningen hade en klart lägre sjukfrånvaro i mars 2021 jämfört med tidigare år. Nivåerna vid de olika förvaltningarna varierade i mars 2021 mellan 3,5 och 9,9 procent.

Det är stor skillnad mellan sjukfrånvaron bland kvinnor (8,9 procent) och män (5,4 procent). En tendens till minskning i mars 2021 kan ses bland både kvinnor och män. Skillnaden i nivå mellan könen är dock större jämfört med såväl 2020 som 2019.

Arbetsskador och tillbud

I december 2020 ändrade Arbetsmiljöverket sin tillämpning när det gäller hur smitta (i det följande uteslutande covid-19) på arbetsplatser ska dokumenteras och anmälas. Under de första månaderna har förvaltningarna tillsammans med personalkontoret arbetat intensivt för att få genomslag för rutiner vid anmälan. Resultatet är tydligt i följande tabeller där första tertialet 2021 jämförs med samma period 2020.

Händelsetyp	Jan-april 2019	Jan-april 2020	Jan-april 2021
Tillbud	250	335	473
Arbetsskada	112	80	158
- varav utan frånvaro	98	61	137
- varav med frånvaro	14	19	21
Antal av alla händelser som bedömdes allvarliga enligt AML 3:3a	10	8	241

Arbetsskador per skadetyper	Jan-april 2019	Jan-april 2020	Jan-april 2021
Färdolycksfall	7	5	14
Olycksfall i arbetet	96	58	114
Arbetssjukdom	10	16	30

De senaste åren har den vanligaste typen av händelse handlat om någon form av fysiskt våld mot medarbetare (även oaktsamt), eller hot om fysiskt våld. Under 2021 är den absolut vanligaste typen av händelse smittrelaterad. Detta syns även tydligt i tabellen ovan när det gäller händelser som har bedömts som så allvarliga att de ska anmälas direkt till Arbetsmiljöverket. Alla händelser som är relaterade till smitta ska klassificeras som allvarliga (enligt Arbetsmiljölagen kap 3 § 3a), vilket förklarar den stora skillnaden mellan åren.

Anmälningar om tillbud har ökat mest märkbart inom förskole- och grundskoleförvaltningen, men procentuellt även stort inom serviceförvaltningen. Dessa förvaltningar har stora delar av sin verksamhet med medarbetare på plats (förskola, skola, kök), där risk för smitta inte helt har kunnat elimineras. Detta är samtidigt verksamheter som har arbetat intensivt med att riskbedöma utifrån risk för smitta.

Det är inte enbart smitta som ligger bakom fler händelser. Ett stort fokus på att anmäla smitthändelser som tillbud eller arbetsskada har sannolikt lett till att även andra typer av händelser har anmälts, det vill säga att underrapporteringen har minskat. Antalet anmälda arbetsskador med sjukfrånvaro bedöms över tid ha underrapportats minst med anledning av sin allvarlighetsgrad. Den typen av händelser har inte ökat nämnvärt jämfört med 2020.

Drifts- och investeringsredovisning

Driftsredovisning

Periodens budget och resultat

Periodens resultat uppgår till 86 mnkr vilket är 109 mnkr bättre än motsvarande period 2020. Det förbättrade resultatet jämfört med förra året förklaras dels av ytterligare högre skatteintäkter under 2021 än förväntat, dels av att tillskotten av generella statsbidrag 2020 betalades ut först under senare delen av året.

I uppföljningsrapporterna använder sig kommunens ekonomifunktioner av en periodiserad budget. Syftet med att periodisera budgeten är att underlätta analysarbetet och bidra till en ökad förståelse för hur kommunens olika intäkt- och kostnadsposter faller ut under året.

Periodens budgeterade resultat är -44 mnkr. Utfallet för perioden är således 129 mnkr bättre än budget. Verksamheternas nettokostnad avviker positivt med 77 mnkr, motsvarande positiva avvikelse för de kommundemensamma posterna och finansieringen är sammantaget 52 mnkr. Den positiva avvikelsen mot periodens budget ligger i linje med prognosen för helåret. En förklaring till den relativt stora avvikelsen för första tertialet är att centralt avsatta medel för tillkommande kostnader ännu inte fullt ut fördelats till nämnderna, en annan är högre exploateringsintäkter än budgeterat för perioden.

Årets prognostiserade resultat

Prognosen efter april visar på ett resultat om 294 mnkr, vilket är 222 mnkr bättre än årets budgeterade resultat. Avvikelsen mot årets budget förklaras till stor del av den nya Getteröbron som kommunen tar emot från Trafikverket. Budgeten för 2021 baserades på ett övertagande av bron under 2020. Slutbesiktningen drog emellertid ut på tiden och övertagandet förväntas nu ske under 2021. Värdet på bron beräknas till 155 mnkr. Även årets skatteintäkter förväntas bli högre än budgeterat, mer om detta finns att läsa under *Finansiering* nedan.

Prognosen efter april är 26 mnkr bättre än den prognos som lämnades i februarirapporten. Socialnämndens försämrade prognos för året uppvägs helt av en förbättrad prognos för kommunens exploateringsverksamhet. Till detta ska även läggas ytterligare ökade skatteintäkter för året.

Finansiering

Finansieringen av den kommunala verksamheten sker främst genom skatteintäkter och generella statsbidrag. Den pågående pandemin med försämrad konjunktur och lägre sysselsättning som följd, medför att kommunens ekonomiska förutsättningar är fortsatt osäkra. I prognosen från april 2021 (cirkulär 21:20) har SKR justerat upp skatteunderlagets förväntade ökningstakt 2020–2022 jämfört med den utveckling som årets budget baseras på. Upprevideringen av prognosen förklaras framförallt av att pandemins andra våg inte minskade arbetade timmar i slutet av 2020 så mycket som SKR tidigare räknat med och av en starkare förväntad ökning av lönesumman under andra halvåret 2021. Förlängningen av vissa pandemirelaterade åtgärder har även lett till att SKR nu räknar med större inkomster av sjukpenning än i tidigare prognoser. Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag förväntas sammantaget för året bli 80 mnkr högre än budgeterat. Till detta kommer ersättning till kommunen för ökade sjuklönekostnader på minst 10 mnkr för året.

Prognosen för finansnettot understiger budget med 1 mnkr.

Nämndernas drift

Kommunstyrelsen lämnar en prognos för året som avviker positivt från budget med 194 mnkr, vilket är 61 mnkr bättre än februariprognosen. Den positiva budgetavvikelsen förklaras dels av att Getteröbron intäktsförs, dels av högre exploateringsintäkter än budgeterat. Exploateringsverksamheten visar sammantaget på ett resultat som ligger 35 mnkr över budget. Den största enskilda posten är försäljningen av kvarteret Falkenbäck. Övriga större tillskott i förhållande till budget är fastighetsregleringen i detaljplanen för Tärnan och färdigställandet av anläggningarna på Arboretum. Dessa var budgeterade först år 2022, men kommer troligen att genomföras redan i år.

Skolnämnderna redovisar en prognos i för året i nivå med budget. Skolverket fick under januari i uppdrag av regeringen att fördela den sk skolmiljarden till landets kommuner. Skolmiljarden är en tillfällig satsning 2021 för att öka förutsättningen för alla barn och elever att få den utbildning de har rätt till, trots pandemin. Varbergs kommun erhåller totalt 6,3 mnkr, där 4,6 mnkr fördelats till förskole- och grundskolenämnden och 1,7 mnkr till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

Socialnämnden har de senaste åren haft svårt att bedriva sin verksamhet inom beslutad ekonomisk ram på grund av volym- och kostnadsökningar samt ansvarsförskjutningar inom flera av nämndens verksamhetsområden. Inför 2021 beslutade riksdagen om ökade statsbidrag till äldreomsorgen på 4 mdkr, vilket för Varbergs kommun medför ökade intäkter om drygt 29 mnkr för året. År 2021 såg därmed ut att bli ett år i ekonomisk balans, då nämnden i lite lugnare takt kunde fortsätta sitt pågående omställningsarbete.

Årets första tertial visar emellertid på ett högt kostnadsläge inom nämnden och en kraftig avvikelse mot periodiserad budget. För året lämnar nämnden en prognos på -50 mnkr. Den höga nettokostnadsökningen och avvikelsen mot budget förklaras främst av merkostnader till följd av pandemin. Direkta merkostnaderna för främst skyddsmaterial och personal förväntas uppgå till 25 - 30 mnkr för året. Pandemin medför även indirekta kostnadsökningar inom bland annat verksamheten barn och familj efter ökat behov av familjehemsplaceringar och skyddat boende. Prognosen försämras ytterligare till följd av att nämndens insatser för att ställa om och anpassa verksamheten inte har genomförts som planerat under året.

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett underskott på 1,5 mnkr mot årets budget. Underskottet förklaras främst av minskade intäkter för uthyrning av och besök i kultur- och fritidslokaler till följd av pandemin. Även för kulturskolan förväntas minskade intäkter då många elever valt att avsluta sin kurs under distansundervisningen. En handlingsplan är framtagen och presenterad för nämnden. Handlingsplanen bygger på att underskottet huvudsakligen hanteras genom nyttjande av nämndens resultatreserv.

Hamn- och gatunämnden lämnar en prognos för året på -1,1 mnkr jämfört med budget. Nämnden har under året haft ökade kostnader för underhåll av industrispåret till Värö, till följd av den vagnurspårning som inträffade dagarna före årsskiftet. Nämnden skriver att man i samband med behandlingen av årets resultat kommer yrka på att detta underskott inte förs till nämndens resultatreserv. Om kommunstyrelsen önskar att nämnden agerar på annat sätt, anser nämnden att detta bör förmedlas i samband med behandlingen av tertialrapporten eller i ett kommande dialogsamtal.

Serviceämnden prognostiserar ett överskott på 2 mnkr jämfört med budget. Överskottet förklaras av lägre kostnader i nämndens verksamheter som en följd av pandemin. Vid delåret kommer eventuell kreditering göras till berörda nämnder.

Övriga nämnder redovisar inga avvikelser mot beslutad budget.

Kommungemensamma poster

Posten kommungemensamma avräkningar innefattar bland annat skuldförändringar avseende pensioner och semesterlön samt kostnader för utbetalda pensioner. SKR:s beslut om förändrade livslängsantaganden i beräkningen av pensionsskulden medför ökade kostnader för kommunen under året och en negativ avvikelse mot budget på 19 mnkr.

Genom kommunens budget avsätts medel för årets lönerörelse, tillkommande drifts- och kapitalkostnader samt medel för oförutsedda händelser. Medlen förväntas inte nyttjas fullt ut under 2021.

mnkr	Periodens utfall	Periodens budget	Periodens avvikelse	Årets prognos	Årets budget	Årets avvikelse
Kommunfullmäktige	-1,2	-1,1	-0,1	-3,4	-3,4	0,0
Kommunens revisorer	-0,5	-0,4	-0,1	-1,9	-1,9	0,0
Valnämnd	0,0	-0,1	0,0	-0,2	-0,2	0,0
Överförmyndare	-1,9	-1,8	-0,1	-5,7	-5,7	0,0
Kommunstyrelse	-30,6	-101,4	70,8	-9,0	-202,8	193,8
Förskole- och grundskolenämnd	-496,6	-499,8	3,3	-1 407,1	-1 407,1	0,0
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-110,5	-123,4	12,9	-350,7	-350,7	0,0
Socialnämnd	-438,8	-414,4	-24,5	-1 304,2	-1 254,2	-50,0
Byggnadsnämnd	-6,5	-7,6	1,1	-22,4	-22,4	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	1,1	-1,2	2,3	-12,2	-12,2	0,0
Hamn- och gatunämnden	-43,9	-47,1	3,1	-142,4	-141,3	-1,1
Kultur- och fritidsnämnd	-55,0	-57,6	2,7	-168,2	-166,7	-1,5
Servicenämnd	-14,5	-19,9	5,4	-33,9	-35,9	2,0
Summa nämndernas drift	-1 198,8	-1 275,7	76,9	-3 461,1	-3 604,4	143,3
Övriga kommungemensamma poster						
Kommungemensamma avräkningar	4,1	-4,8	8,9	-59,7	-40,7	-19,0
Ofördelade budgetmedel	0,0	-28,1	28,1	-19,1	-28,1	9,0
Summa övriga kommungemensamma poster	4,1	-32,9	37,0	-78,8	-68,8	-10,0
Verksamhetens nettokostnad	-1 194,7	-1 308,6	113,9	-3 539,9	-3 673,2	133,3
Finansiering						
Skatteintäkter	1 041,6	1 004,6	37,0	3 091,8	3 013,7	78,1
Generella statsbidrag	233,1	252,6	-19,5	707,0	695,7	11,2
Finansnetto	5,7	7,8	-2,1	34,9	36,1	-1,2
Summa finansiering	1 280,4	1 265,0	15,4	3 833,7	3 745,5	88,2
RESULTAT	85,7	-43,6	129,3	293,8	72,3	221,5

Uppföljning per verksamhet

I årets anvisningar för nämndernas uppföljningsrapporter poängteras vikten av en väl genomarbetad och utförlig analys. Att analysen av verksamhet, ekonomi och väsentliga personalförhållanden är av god kvalitet och att det framgår hur de olika perspektiven samverkar och påverkar varandra. Ett led i detta arbete är att nämnderna i årets rapporter gör den ekonomiska uppföljningen och analysen även utifrån ett verksamhetsperspektiv. Syftet är att skifta fokus från organisationen till resultatet för verksamheter och målgrupper.

I tabellen nedan har nämndernas prognoser lagts samman för att illustrera det ekonomiska resultatet ur ett verksamhetsperspektiv på en kommunövergripande nivå. Här framgår att det är inom verksamheten Infrastruktur som den största positiva avvikelsern förväntas (resultatföring av Getteröbron och exploateringsintäkter), att det är inom Vård och omsorg som belastningen till följd av pandemin är som störst och att den samlade pedagogiska verksamheten är i balans med budget.

Årets tertialrapport är det första större uppföljningstillfället där de nya anvisningarna tillämpas. Analysen kan fördjupas och förbättras ytterligare i kommande rapporter. I bilaga 1 är tabellen nedbruten på en mer detaljerad nivå.

Verksamhet, mnkr	Periodens utfall	Årets prognos	Årets budget	Årets avvikelse
Politisk verksamhet	10,3	35,5	35,5	0,0
Infrastruktur, skydd mm	29,4	1,5	194,4	192,9
Kultur och fritid	61,3	187,3	186,6	-0,7
Pedagogisk verksamhet	596,2	1 724,2	1 724,1	0,0
Vård och omsorg	438,6	1 321,6	1 278,8	-42,8
Särskilt riktade insatser	11,1	30,8	24,8	-5,8
Affärsverksamhet	9,3	23,2	22,1	-1,1
Gemensamma verksamheter	42,6	137,1	138,0	0,9
Summa nämndernas drift	1 198,8	3 461,1	3 604,4	143,3

Investeringsredovisning

Investeringsbudgeten för året uppgår till drygt 775 mnkr. I budgeten ingår 169,6 mnkr som överförs från föregående års investeringsbudget samt nytt investeringsutrymme om 0,7 mnkr efter beslut under året.

Nettoutgiften för årets första tertial är 161 mnkr, vilket kan jämföras med 111 mnkr samma period 2020. De största utgiftsposterna till och med april avser den nya bad- och simanläggningen på Håsten, ny förskola i Bua, om- och tillbyggnad av Varbergs brandstation och ny förskola i Tvååker. Utöver dessa förväntas bland annat byggnation av förskolor, nytt hamnområde Farehamen samt löpande trafikinvesteringar att medföra höga utgifter under året.

Nämndernas samlade årsprognos är 589 mnkr, vilket innebär att 76 % av den totala investeringsbudgeten förväntas upparbetas under året. Den relativt höga upparbetningsgraden förklaras av att flera omfattande byggprojekt pågår enligt plan, såsom nytt hamnområde där entreprenadarbetet startar efter sommaren. Det är också flera större fastighetsprojekt som färdigställs under året, såsom bland annat ovan nämnda bad – och simanläggning och ny förskola i Tvååker.

Förskolor

Byggnation av tre nya förskolor pågår. Den nya förskolan i Bua, förskolan Klapperstenen i Breared och Stenens förskola i Tvååker. Tillsammans kommer dessa erbjuda 320 förskoleplatser. Vissa utgör ersättning för platser som försvinner när andra förskolor stängs, men totalt sett ökar antalet förskoleplatser i kommunen. Även byggnation av ny förskola i Trönningenäs med 80 förskoleplatser förväntas påbörjas under året och följer plan. Start för byggnation av ny förskola i Väröbacka har avbrutits och skjuts framåt i väntan på framtagande av ny plan.

Omsorgsverksamheter

Nytt särskilt boende i Träslöv är färdigställt och verksamheten är igång sedan mars. Avvikelsen mot årets budget förklaras av att avsätta medel för inventarier för det nya särskilda boendet inte kommer att nyttjas fullt ut.

Idrotts- och fritidsanläggningar

Håstens gamla simhall har rivits och byggnation av en ny bad- och simanläggning, Pingvinen, pågår. Projektet löper enligt upprättad plan och färdigställs under hösten. Avvikelsen mot årets budget beror på att en större del av projektbudgeten än beräknat kommer nyttjas under 2021.

Offentlig plats

Flera projekt pågår för utveckling av kommunens offentliga platser. Projektet Apelviken etapp 1 har försenats något och kommer sträcka sig in i nästa år.

Hamnanläggningar

Inom ramen för kommunens stadsutvecklingsprojekt kommer Farehamnen att byggas ut med nya kajplatser för att ersätta den äldre handelshamnen som försvinner i samband med att Västerport byggs. Projektet följer tidsplan men kraftigt höjda priser på material innebär utmaningar för projektet som påbörjas under hösten.

Reinvesteringar i fastigheter

Ett större antal underhåll planeras utföras under sommaren när många verksamheter har sommaruppehåll. Årets budget förväntas nyttjas fullt ut.

Uppföljning av fleråriga projekt och beslutade projektbudgetar

Många av kommunens större investeringsprojekt löper över flera år. Även om projekten ibland tidsmässigt förskjuts och då avviker från årets budgeterade utgift, så är följsamheten till beslutade projektbudgetar överlag god. Tertialrapportens uppföljning av pågående och avslutade fleråriga projekt visar en positiv avvikelse på cirka 39 mnkr. Förskolor, ombyggnation av Varbergs räddningsstation och nytt särskilt boende i Träslöv är några projekt med lägre utgifter än planerat. Avvikelsen förklaras främst av lägre anbud och gynnsamma upphandlingar.

Investeringsområde, mnkr	Periodens netto-utgift	Årets prognos	Årets budget	Årets avvikelse	Projekt-kalkyl	Projekt-prognos	Projekt-avvikelse
Skolfastigheter	0,5	27,0	43,4	16,4	82,3	82,3	0,0
Förskolor	39,1	90,0	127,5	37,5	233,7	217,5	16,2
Omsorgsverksamheter	13,3	24,9	36,2	11,3	208,9	198,4	10,5
Idrotts- och fritidsanläggningar	41,4	108,1	101,6	-6,4	527,9	522,5	5,3
Övriga förvaltningsfastigheter	15,2	52,2	57,5	5,4	131,4	122,2	9,2
Offentlig plats	12,7	39,3	67,6	28,3	147,0	148,4	-1,4
Gång- och cykelvägar	2,1	29,7	46,6	16,9	82,8	83,8	-1,0
Gator och vägar	4,5	28,3	39,7	11,4	118,5	118,5	0,0
Hamnanläggningar	6,1	39,1	96,5	57,3	200,9	200,9	0,0
Inventarier	8,6	25,9	25,7	-0,2			
IT	9,3	27,9	36,7	8,8			
Mark- och fastighetsförvärv	0,0	16,0	16,0	0,0			
Reinvesteringar i fastigheter	8,0	80,2	80,2	0,0			
Förstudier	0,4	0,4	0,0	-0,4			
Totalt	161,3	589,0	775,3	186,4	1 733,4	1 694,5	38,8

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

mnkr	Periodens utfall 2021	Periodens utfall 2020	Årets prognos	Årets budget	Bokslut 2020
Verksamhetens intäkter	295,8	267,8	1 109,7	917,2	804,8
Verksamhetens kostnader	-1 407,2	-1 364,5	-4 444,6	-4 354,3	-4 074,4
Avskrivningar	-71,8	-65,3	-205,0	-200,2	-203,1
Verksamhetens nettokostnader	-1 183,2	-1 162,0	-3 539,9	-3 637,3	-3 472,7
Skatteintäkter	1 041,6	941,8	3 091,8	3 036,7	2 942,1
Generella statsbidrag och utjämning	223,7	194,8	707,0	636,9	672,1
Finansiella intäkter	16,5	23,7	68,1	69,9	73,4
Finansiella kostnader	-12,9	-21,3	-33,2	-33,9	-61,6
Resultat efter finansiella poster	85,7	-23,0	293,8	72,3	153,3
Periodens resultat	85,7	-23,0	293,8	72,3	153,3

Balansräkning

mnkr	Periodens utfall 2021	Periodens utfall 2021	Årets prognos	Årets budget	Bokslut 2020
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	1,0	0,0	0,9	0,5	1,1
Materiella anläggningstillgångar	4 396,1	3 874,4	4 753,7	4 889,4	4 377,2
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	4 204,9	3 686,8	4 541,6	4 600,4	4 167,5
Maskiner och inventarier	191,2	187,6	212,1	289,0	209,7
Finansiella anläggningstillgångar	4 044,6	3 868,7	4 374,6	4 963,8	4 044,5
Summa anläggningstillgångar	8 441,7	7 743,1	9 129,2	9 853,8	8 422,8
Bidrag till statlig infrastruktur	222,2	239,7	210,5	210,4	228,0
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter & förråd m. m.	214,2	233,9	266,2	266,2	221,4
Fordringar	392,5	585,0	352,5	352,5	346,7
Kortfristiga placeringar	-	-	-	-	-
Kassa och bank	343,8	59,4	50,0	50,0	311,6
Summa omsättningstillgångar	950,5	878,3	668,7	668,7	879,7
SUMMA TILLGÅNGAR	9 614,4	8 861,1	10 008,4	10 732,9	9 530,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Periodens resultat	85,7	-23,0	293,8	72,3	153,3
Resultatutjämningsreserv	361,4	340,7	375,4	367,4	361,4
Övrigt eget kapital	3 007,1	2 875,0	2 993,1	3 178,2	2 853,8
Summa eget kapital	3 454,2	3 192,7	3 662,3	3 617,9	3 368,5
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	204,8	173,9	221,4	207,5	193,8
Andra avsättningar	62,7	69,6	70,0	70,0	65,1
Summa avsättningar	267,5	243,5	291,4	277,5	258,9
Skulder					
Långfristiga skulder	4 181,0	3 842,7	4 711,0	4 786,5	4 167,4
Kortfristiga skulder	1 711,7	1 582,2	1 343,7	2 050,9	1 735,7
Summa skulder	5 892,7	5 424,9	6 054,7	6 837,4	5 903,1
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	9 614,4	8 861,1	10 008,4	10 732,9	9 530,5

Verksamhetsberättelse

Kommunfullmäktige

Under perioden har kommunfullmäktige haft fyra sammanträden och bland annat beslutat om avsiktsförklaring för en ny station i Värö. Samtliga sammanträden har genomförts på distans.

Kommunrevisionen

Kommunrevisionen har under perioden haft fyra sammanträden. Granskningarna löper på enligt plan och i maj kommer revisorerna prioritera ytterligare granskningar till hösten inom ramen för budget.

Valnämnden

Valnämndens kansli har genomfört en översyn av valdistrikten inför de allmänna valen 2020. Beslut om förslag till ny valdistriktsindelning tas senare under året. Valnämnden har haft ett sammanträde under perioden.

Överförmyndarnämnden

Verksamheten bedrivs som planerat, med fokus 2021 att färdigställa granskningen av ställföreträdarens årsräkningar inom sex månader. Åtgärder har vidtagits för att effektivisera granskningsarbetet och uppföljning av årets fyra första månader visar att åtgärderna givit resultat. Målet om färdigställd granskning inom sex månader bedöms kunna nås med hjälp av tillfällig extra personal.

Kommunstyrelsen

Verksamheten har under våren fortsatt starkt påverkats av den pågående pandemin. Resurser har särskilt allokerats för ledning, kommunikation och samordning av vaccinationsarbetet, vilket medfört att andra uppdrag och utvecklingsarbeten skjutits på framtiden. Trots pandemin har del av förvaltningens utvecklingsarbete fortsatt. Exempel på utvecklingsarbete som pågår är digitalisering av kommunens chefsutbildningar, större fokus på kommunkoncernen i planeringsarbetet, utredning kring förändrat arbetssätt i stadshus C samt framtagande av struktur och organisation för framgångsrikt digitaliseringsarbete.

Kommunens större exploateringsprojekt löper i stort enligt plan. Arbetet med projektet Västerport fortgår och arbete med planeringsdirektiv för norra Västerport pågår som ett delprojekt. Planering pågår också för en ny tågstation i Värö och en gemensam avsiktsförklaring om att genomföra projektet har tecknats med Trafikverket och Region Halland, vilket bedöms vara en viktig milstolpe. I nuläget inväntas beslut kring placering av stationen.

Förskole- och grundskolenämnden

Förskole- och grundskolenämnden påverkas fortfarande av pandemin. Förskolan har strävat efter att ge en känsla av normalitet hos barnen med fokus på förskolans uppdrag. Förskolan har lyckats hålla öppet och plats har kunnat erbjudas som vanligt.

Regering har gett statliga stödet till grundskolan utifrån pandemin, vilket ger 4,6 mnkr under år 2021.

Beslut om den nya skolorganisationen togs i nämnden den 29 mars 2021, vilket möjliggör en mer hållbar organisation som är mer likvärdig än den nuvarande.

Under våren har arbetet med en gemensam Resursskola pågått, för att möta elever med olika behov genom flexibla och varierade lärmiljöer. Den startar höstterminen 2021.

Under perioden har elever i årskurs 7-9 haft en kombination av när- och fjärrundervisning. Detta har varit ett led för att minimera smittspridningen utifrån rekommendationer från smittskyddsläkare i Halland.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Nämndens verksamheter påverkas utifrån den rådande situation i landet med en pågående pandemi.

För gymnasiets del har undervisningen gått från distansundervisning till mer och mer närundervisning. Under april har ca 60 % av eleverna, inklusive de med APL, närundervisning. Målet är att öka på närundervisningen främst för åk 3 så att avgångseleverna ska kunna få sin examen.

För Campus Varberg bedrivs den mesta delen av undervisningen på distans.

Vuxenutbildning har distansutbildning så långt det är möjligt även studie- och karriärscentrum bedriver sin verksamhet på distans.

Det finns i år 240 platser för feriearbeten. Antal sökande är 450 personer och nämndens budget klarar 160 personer. Nämnden beslutade i februari att ta i anspråk delar av de centrala medel som finns för att klara finansiering upp till 250 platser.

Nämndens ekonomi påverkas både positivt och negativt av pandemin men främst är det utbildningstappet som gör att det kan bli svårt att nå de mål som är satta för eleverna/studenterna.

Socialnämnden

Den pågående pandemin har kraftigt påverkat socialnämndens verksamheter med både ett ökat behov av vård och omsorg samt en hög sjukfrånvaro. Detta innebär en hög arbetsbelastning i flera verksamheter vilket i sin tur påverkar både arbetsmiljön och det ekonomiska resultatet negativt. De direkta kostnaderna kopplat till pandemin beräknas uppgå till 25-30 mnkr för helåret.

Flera verksamheter såsom daglig verksamhet och dagverksamhet har under perioden varit omställda eller pausade i syfte att skydda riskgrupper och minska smittspridningen i samhället. Under perioden har även arbete skett med att vaccinera patienter inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården.

I mars öppnade det nya särskilda boendet, Midsommargården, med 60 lägenheter samt dagverksamhet. En större del av platserna, liksom hela dagverksamheten, är riktade mot personer med demenssjukdom. Dessutom är en avdelning inriktad på yngre personer med demenssjukdom. Nämnden ser även en klar ökning av behovet av familjehemsplaceringar samt ett ökat behov av skyddat boende under inledningen av året.

Byggnadsnämnden

Under perioden har antalet ansökningar samt tillsynsärenden ökat. Avdelningen har förstärkt med en handläggartjänst.

Kommunala lantmäteriet arbetar med stora infrastrukturärenden och har fortsatt högt inflöde av ärenden. Förstärkning sker med en förrättningslantmätare.

Byggnadsnämnden har godkänt planprogram för Gamla Köpstad och östra Träslövsläge samt antagit detaljplan för kvarteret Tärnan som innehåller ca 80 bostäder.

Detaljplanen för första etappen av Västerport, som rymmer 500 bostäder, handel och service, har godkänts av byggnadsnämnden inför slutligt antagande i kommunfullmäktige.

Övergång till digitala detaljplaner har inletts.

Stadsbyggnadskontoret har arbetat med processkartläggning, effektivisering av arbetsmoment samt kvalitetssäkring i olika myndighetsdelar.

En utmaning är att möjliggöra tillgång till digital och återanvändbar geodata för framtidens smarta samhällsbyggnadsprocess. Dessa geodata är tillgängliga för tjänstepersoner via beslutsstödet KommunGIS.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Situationen med pandemin covid-19 påverkar fortfarande miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsplanering och möjligheter avseende tillsyn. Mycket av tillsynen får utföras genom "distanstillsyn" som utvecklas internt samt via omvärldsanalys och direktiv från nationella rådgivande myndigheter. Samarbete sker också via miljösamverkan där goda exempel delas och samsyn sökes. Stadsutvecklingsprojektet och tillsyn avseende tunnelbygget kräver fortsatt mycket arbete.

Regeringen har förslagit att uppdraget med trängseltillsyn förlängs till januari 2022. Det är i dagsläget svårt att bedöma hur mycket tid uppdraget kommer att ta i anspråk.

Förvaltningen kommer att börja förbereda sig på livsmedelsverkets förslag om ändrad tillsynsmodell som nu med största sannolikhet blir verklighet med påbörjan 2024. En ny debiteringsmodell är tänkt att införas senast samma år. Det förväntas minska intäkterna med ca 20 % men omfattningen är ännu osäker.

Hamn- och gatunämnden

Hamn- och gatuförvaltningen har under årets första månader fortsatt att anpassa verksamheterna på olika sätt för att kunna möta nya förutsättningar och behov samt för att bidra till minskad smittspridning. Bland annat har extra städningar genomförts av offentliga toaletter. Slopande av avgifter för marknyttjande för restauranger respektive butiker under en övergångsperiod är andra satsningar som gjorts och görs.

Under våren har en försäljning av industrispåren i Värö genomförts. Ansvar för anläggning och tillhörande mark övergick till Södra i slutet av mars.

Arbetet med att utveckla verksamheten med ny teknik har fortsatt och under våren har ett nytt ärendehanteringssystem för öppningsanmälan, TA-planer och markupplåtelse implementerats i verksamheten.

Kultur- och fritidsnämnden

Verksamheten har i hög grad påverkats av pandemin och den rådande situation i samhället. Besöksantalet inom fritid har minskat och verksamheterna bedrivs digitalt. Viss verksamhet sker utomhus i begränsad omfattning. I början av året var inomhusanläggningarna helt stängda för att sedan öppnas upp i flera steg gällande ålder för föreningsverksamhet för barn- och ungdomar. I början av april öppnades inomhusanläggningarna upp för alla åldrar och för allmänheten under smittsäkrade former.

Även besöksantalet inom kultur- och biblioteksavdelningen har starkt påverkats av pandemin. Samarbeten, föreställningar och arrangemang är fortsatt inställda. Konsthallarna har öppnat, med restriktioner. Huvudmannskapet för skolbiblioteken ligger sedan 1 januari på förskole- och grundskolenämnden. Samarbetet mellan förvaltningarna fortsätter med att tydliggöra ansvaret för skolbibliotekens pedagogiska uppdrag. Kulturhuset Komediantsens podd är ute och ett Intensivt arbete med Kulturplan för barn och unga pågår.

Servicenämnden

Servicenämnden har haft en markant ökad frånvaro på grund av pandemin. Kost- och städavdelningen har klarat sin leverans trots hög frånvaro eftersom grundskolan och gymnasiet fortsatt ha stor del distansundervisning. Vakanta tjänster inom fastighetsavdelningen samt ett flertal rekryteringar har påverkat både resultat och verksamhet inom avdelningen.

Beslut har tagits i servicenämnden att Teams ska införas som telefonlösning. Arbetet med teamtelefoni har tagit mycket fokus och resurser i anspråk på IT-avdelningen. En egen bedömning har gjorts i Varbergs kommun av rättsläget och om det är möjligt att ha telefoni via Microsoft Teams utifrån det juridiska läget som råder.

Nyttjandet av kommunens bilpool är fortsatt lågt och påverkar resultatet negativt. Antalet bilar har minskats och åtgärder har gjorts, bland annat har verksamheter erbjudits långtidshyra och bilar har lånats ut för vaccinationssamordningen.

Lägre kostnader för kurser, utbildningar och övriga personalkostnader påverkar resultatet positivt.

Kommunens bolag

Koncernen visar ett resultat om 121,3 mnkr, jämfört med 75,2 mnkr motsvarande period föregående år. Resultatprognos för koncernen är 204,5 mnkr vilket är nästan 61 mnkr bättre än budgeterat. Den främsta bidragande orsaken till prognosen beror på fastighetsförsäljningar hos Varbergs Bostad samt Varberg Energi som prognosticerar 7 mnkr högre resultat. Prognosen påverkas negativt med cirka 4 mnkr till följd av att Hallands Hamnar Varberg haft betydligt lägre omsättning inom segmentet skogsprodukter, massaved/sågtimmer. Varbergs Stadshus, Varbergs Fastighet, Varberg Vatten och Arena Varberg prognostiserar mindre avvikelser i förhållande till budget.

Varbergs Bostad visar ett resultat om 86,1 mnkr efter årets första tertial. Bolaget prognostiserar ett resultat om 127,1 mnkr jämfört med budgeterat resultat om 51,6 mnkr. Det är främst försäljning av fastigheterna Färgaren 10 och Malmen 8 vilka genomfördes i februari respektive april som påverkar resultatet positivt med 60 mnkr jämfört med budget. Andra faktorer som påverkar prognosen är överenskommelsen om en hyreshöjning på 1,25%.

Varberg Fastighets resultat efter fyra månader uppgår till 6,4 mnkr, vilket är 0,6 mnkr bättre än föregående år. Helårsprognosen visar på ett resultat om 12 mnkr, vilket är 1 mnkr sämre än budget. Verksamheten är fortsatt påverkad av pandemin och hyresintäkterna minskar 2 mnkr mot budget. Volymen på de kommunala projekten minskar med 52 mnkr, främst på grund av att Väröbacka förskola inte genomförs som planerat.

Varberg Energikoncern redovisar ett resultat om 34 mnkr. Prognosen för helåret är 76 mnkr och överstiger budget med cirka 7 mnkr. Det beror bland annat på en engångsintäkt från försäljning av 20 % av solcellsanläggningen Solsidan som lyfter resultatet med 2,8 mnkr. En ovanligt kall start på året påverkade temperaturberoende affärer positivt med högre volymförsäljning på fjärrvärme, elhandel, gashandel och gasnät.

Moderbolaget visar ett resultat om -2,9 mnkr vilket är i paritet med föregående års tertial. Prognosen för helåret är ett resultat som är marginellt bättre resultat i jämförelse mot budget.

Resultaträkning koncern, mnkr	Periodens utfall 2021	Periodens utfall 2020	Årets prognos	Årets budget	Differens
Intäkter	770,1	675,0	1 889,6	1 841,7	47,8
Kostnader	-607,0	-493,8	-1 425,1	-1 371,0	-54,1
Avskrivningar	-85,3	-81,4	-264,9	-268,6	3,7
Rörelseresultat	77,8	99,7	199,6	202,1	-2,5
Finansnetto	43,5	-24,6	4,9	-58,2	63,1
Resultat efter finansiella poster	121,3	75,2	204,5	143,9	60,6

Bilaga 1

Tabellen nedan ger en samlad bild över nämndernas utfall, budget och prognos beskrivna ur ett verksamhetsperspektiv.

Verksamhet, mnkr	Periodens utfall	Årets prognos	Årets budget	Årets avvikelse
1 - Politisk verksamhet				
100 - Nämnds- och styrelseverks	7,1	25,2	25,2	0,0
110 - Stöd politiska partier	1,0	3,0	3,0	0,0
120 - Revision	0,4	1,9	1,9	0,0
130 - Övrig politisk verksamhet	1,8	5,5	5,5	0,0
Summa 1 - Politisk verksamhet	10,3	35,5	35,5	0,0
2 - Infrastruktur, skydd mm				
215 - Fysisk o teknisk planer	-34,9	-211,2	-18,3	192,9
220 - Näringslivsfrämj åtgärder	7,2	17,0	17,0	0,0
225 - Konsumentrådgivning	0,3	0,3	0,3	0,0
230 - Turistverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
249 - Gator, vägar o parkering	23,4	76,3	76,3	0,0
250 - Parker, offentlig plats	10,9	32,4	32,4	0,0
261 - Miljö, hälsa myndutövning	-1,3	11,3	11,3	0,0
263 - Miljö, hälsa hållbar utv.	0,1	1,1	1,1	0,0
267 - Tillstånd	0,3	1,9	1,9	0,0
270 - Räddningstjänst	22,2	66,5	66,5	0,0
275 - Totalförsv, samhällsskydd	0,0	0,0	0,0	0,0
299 - HGN-ledning	1,3	5,9	5,9	0,0
Summa 2 - Infrastruktur, skydd mm	29,4	1,5	194,4	192,9
3 - Kultur och fritid				
300 - Allmän fritidsverksamhet	6,6	22,5	22,5	0,0
310 - Stöd studieorganisationer	2,1	2,1	2,1	0,0
315 - Allmän kulturverksamhet	9,1	27,2	27,4	0,2
320 - Bibliotek	10,7	31,3	31,2	-0,1
330 - Kulturskola	6,8	16,1	16,0	-0,1
340 - Idrotts- o fritidsanläggning	19,6	68,7	67,7	-1,0
350 - Fritidsgårdar	3,6	10,3	10,3	0,0
399 - Gem verks kultur o fritid	2,8	9,2	9,5	0,3
Summa 3 - Kultur och fritid	61,3	187,3	186,6	-0,7
4 - Pedagogisk verksamhet				
400 - Öppen förskola	0,4	1,0	1,0	0,0
407 - Förskola	154,7	449,9	450,4	0,5
412 - Pedagogisk verksamhet	0,9	3,6	3,6	0,0
425 - Fritidshem	30,7	79,8	79,7	-0,1
440 - Grundskola	283,2	783,3	780,9	-2,4
443 - Grundsärskola	13,8	37,7	38,2	0,5
450 - Gymnasieskola	77,8	253,1	253,1	0,0
453 - Gymnasiesärskola	3,9	11,4	11,4	0,0
470 - Grundlägg vuxenutbildning	0,7	2,9	2,9	0,0
472 - Gymn vuxen- o påbyggnutb	6,1	12,6	12,6	0,0
474 - Särvox	0,6	1,6	1,6	0,0
475 - Högskoleutbildning mm	5,5	21,5	21,5	0,0
476 - Svenska för invandrare	1,7	3,7	3,7	0,0
478 - Kommunens aktiv. ansvar	0,4	1,3	1,3	0,0

Verksamhet, mnkr	Periodens utfall	Årets prognos	Årets budget	Årets avvikelse
499 - BU Gemensamt	15,6	60,9	62,4	1,5
Summa 4 - Pedagogisk verksamhet	596,2	1 724,2	1 724,1	0,0
5 - Vård och omsorg				
510 - Vård o oms enl SoL o HSL	252,2	749,5	719,5	-30,0
511 - Dagverksamhet SOL	3,0	11,2	11,2	0,0
513 - Insats enl LSS o SFB tot	87,9	278,2	267,2	-11,0
530 - Färdjänst, Riksfärdtjänst	3,0	25,4	26,6	1,2
535 - Öppen verksamhet	0,8	1,5	1,5	0,0
540 - Kollektivtrafik	0,4	3,0	3,0	0,0
550 - Övergr individ o famoms	12,8	36,6	36,6	0,0
552 - Instvård vuxna missbruk	3,1	8,5	8,5	0,0
554 - HVB-vård barn o ungdom	6,4	19,5	19,5	0,0
557 - Familjehem barn o ungdom	10,3	36,6	26,6	-10,0
558 - Öppna ins vuxna missbruk	2,8	5,6	5,6	0,0
560 - Familjeinsatser	0,0	0,0	0,0	0,0
568 - Öppn insats barn o ungdom	8,2	23,2	23,2	0,0
571 - Vuxenvård	4,1	11,1	8,1	-3,0
575 - Ekonomiskt bistånd	14,4	45,2	45,2	0,0
585 - Fam.rätt o fam.rådgivning	2,8	7,3	7,3	0,0
599 - SOC gemensamt	26,3	59,1	69,1	10,0
Summa 5 - Vård och omsorg	438,6	1 321,6	1 278,8	-42,8
6 - Särskilt riktade insatser				
600 - Flyktingverksamhet	3,1	6,0	0,0	-6,0
610 - Arbetsmarknadsåtgärder	8,0	24,8	24,8	0,2
Summa 6 - Särskilt riktade insatser	11,1	30,8	24,8	-5,8
8 - Affärsverksamhet				
800 - Arbetsområden och lokaler	0,7	2,6	2,6	0,0
805 - Hamnverksamhet	0,7	3,8	3,8	0,0
810 - Kommersiell verksamhet	0,9	-3,3	-3,3	0,0
830 - Flygtrafik	0,2	0,5	0,5	0,0
832 - Buss, Bil o Spårb. trafik	6,9	19,6	18,5	-1,1
Summa 8 - Affärsverksamhet	9,3	23,2	22,1	-1,1
9 - Gemensamma verksamheter				
910 - Gemensamma lokaler	4,0	-2,2	-2,2	0,0
920 - Kommungemensamt	29,0	106,7	105,6	-1,1
930 - Gemensamma stödfunktioner	9,6	32,6	34,6	2,0
Summa 9 - Gemensamma verksamheter	42,6	137,1	138,0	0,9
Summa nämndernas drift	1 198,8	3 461,1	3 604,4	143,3